

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	Negyed évre	2 kor.
Fél évre	4 "	Egyes szám ára	16 fill.

Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.

Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Királyi Kézirat és mezőgazdaság.

Királyi kézirat utasítja a kormányt a népjóléti intézkedések egész sorozatának megvalósítására. A választójognak oly kiterjesztésére, amely a magyar állam létfeltételeinek tekintetbevételével a mostani nagy időknek és a nép által hozott nagy vér- és pénzbeli áldozatoknak megfelel. Fejedelmi cselekedet volt a kézirat, a benne foglalt célzattal egyezőnek kell lenni a végrehajtásnak is, ami már a kormánynak a kötelessége.

Figyelmén kívül hagyva a királyi kéziratához fűzött kormánymagyarázatnak a választójogra vonatkozó terveit, lehetetlen észre nem venni, hogy ennek a bőségszarunak az áldásai nem hullanak a gazdákra, arra a nemzet- és államfenntartó osztályra, amely a maga nyolc milliójával legelső számbeli eleme annak az országnak, s amely a háboru borzalmaiból, viszontagságaiból a legbőségesebben vette ki a maga részét. Ezzel az osztállyal szemben tulajdonképpen soha le nem törleszthető adóssággal terhelte meg a háboru az országot, az adott legtöbb embert, az vesztett emberben, testnek épségében legtöbbet: amikor ilyen alkalom mu-

tatkozik az ország hálájának és elismerésének lerovására, mint amilyent most a királyi kézirat nyit: a mezőgazdaságról megfélelkezni nem szabad, mert aki erről megfélelkezik, a rekonstrukcióról, az ország további kiépítéséről feledkezik meg, mert soha szem elől nem szabad téveszteni, hogy ebben az országban még minden gazdasági haladás, erősödés a mezőgazdaságra van alapítva. A háboru után a kormány a mezőgazdasággal szemben nem folytathatja a kitaposott nyomokon haladó gazdasági politikát, többé kockára vetni nem lehet egész gazdasági és nemzeti létünket, program, rendszer, céltudatosság kell a jövő földmívelési politika számára, többé kapkodással, rendszerelenséggel eljárni nem lehet. A kérdések egész tömege vonul fel a királyi kézirat nyomában, egyrészt a maguk erejénél fogva, másrészt pedig azért, mert az a kézirat kiinduló pontja egy nagy reformmunkának, ebben pedig megillető helyet kell elfoglalni a mezőgazdaságnak.

Itt van elsősorban az érdekképviselő dolga. Ha idejét látják megigérni a munkásszakszervezeteknek a törvényes elismerését, talán elérkezett az ideje annak is, hogy módosítsassék a mező-

gazdasági érdekképviselő is, amelynek a megteremtéséért eddig hiába küzdöttek a magyar gazdatársadalom legjobbjai.

Hasonló nagy kérdés a mezőgazdasági szaktudás emelése, a mezőgazdasági termelés elősegítése, hiszen ezeknél már csakugyan lejárta magát a kis eszközökkel való aprólékos taktikázás. Felvonul a mezőgazdasági hitel szervezésének elengedhetetlen szüksége, újabb erőre kap az a követelés, hogy a mezőgazdasági szaktudás a közigazgatásban egyenjogossítsassék a jogi szakképzettséggel, mindenki keresve keresi a kellően szervezett gazdatársadalmat, a jó közigazgatást, amelyeknek a programszerű kiépítésére a kiinduló pontot a jelenben joggal keressük, de meg nem találjuk.

A magyar gazdatársadalom legyen éber és vigyázatos. Vesse tekintetét a jövő felé, használja fel a benne rejlő, még nagyrészt szunnyadó erőket arra, hogy követelje olyan gazdasági politika megalapozását, amely számol a földbirtokosság jövőjével, nemzeti és gazdasági horderejével.

A tisztesség, a polgári becsület és az önfenntartás kötelez minden hazafit, jegyezzen hadikölcsönt.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Kosztolánszky István.

— Irói működésének huszonöt éves évfordulójára. —
Irtta: dr. Saskeöy József.

Az „Ország-Világ“ című szépirodalmi hetilap ez évi április 22-iki számában egy férfi arcképét közli. Egy egyszerű, szintelen, szürke férfiét. Olyan mindennapi alokat, amilyenek a nagy városok utcáin naponta találkozhatunk. A legtöbbje iródába, hivatalba jár közülük betűt róni; az egyik tanítani jár az iskolába; a másik beteget gyógyítani, a harmadik gyógyszerész; ismét másik ügyvéd, bírósági író és így tovább. Az arckép semmi feltűnő eredetiséget nem mutat és semmiféle rendkívüliséget nem árul el, de nem is sejtet. A férfi haja gondosan szétválasztva, bajusza lekeféltve, kabátja, ruhája levasalva. Szóval olyan, amilyent a fényképészek kirakataiban ezerszámra láthatunk.

Am az arckép alatt e sorok vannak: „Kosztolánszky István lapunk munkatársa, aki most üli meg irói működésének 25 éves jubileumát.“ Jóságos Isten!... hát így néz ki egy író, egy költő? Hát ez volna Kosztolánszky, akinek dytrambjain gyönyörködünk, akinek remek szép költeményeit oly igazi nemes élve-

zettel olvassuk? ... Milyen csalódás, milyen nagy csalódás!

Csalódásunknak azonban a fiatal írógeneráció az oka. Mert oly külsőt afektálnak, amely bennünk ferde képzeteket teremt az író, a költő alakját illetőleg. Mi, olvasók, az író, a költőt el sem tudjuk képzelni másként, mint óriási, hátrafésült hajzattal, francia szakállal, vágott, hasított ujjú bársony kabátban. Mert minden fiatal óriás, minden kezdő író Petőfit utánozza külsejében. Költészetében azonban már vajmi kevésnek sikerül az. De nemcsak a külsőségekben szertelenek, hanem az életet s a nyelvet is majmolják fiataljaink. Újabb irodalmi nyelvünk valóságos paródiája az ósrégi zengzetes, zamatos, törzsökös magyar nyelvnek. Az életet pedig a szobából pingálják. Nem úgy, ahogyan látják, ahogyan átélnek, hanem ahogyan képzelik. Olyan is az, mint a szinpadai élet.

Igy aztán nem csoda, ha a közönségnek téves képzei vannak a költőkről. Ha azt hisszük, hogy a költő külső megjelenése is elüt a mindennapi átlagember külsejétől. Ha eredetiséget, különlegességet, rendkívüliséget, valami olyas valomit keresünk, kutatunk a költő külsejében, ami a felsőbb, az eszményi lényeknek lehet csak sajátja.

Kosztolánszky István jubiláris arcképszem-

lélve, csalódunk e feltevésünkben. Ő nem affektálja sem a poétakülsőt, sem a modern seccessió irodalmi stílusát. Megmaradt egyszerű, igénytelen, szürke átlagembernek — külső megjelenésében. Költészetében azonban: annál ékebb a ruházata, annál kifejezőbb, annál eredetibb, annál elragadóbb a szava, a nyelvezete. Költészete valóságos tárháza mindannak, ami egy ifju, tüzes, lelkes, temperamentumos lélekből csak kikerülhet. Hangulatok, zsánerképek, poémák, allegóriák, epigrammák, lyra, ballada, óda és sok minden, ami szép, ami művészi, ami gyönyörködtet.

És ha az ember lapozgatja Kosztolánszky verseskönyveit, olvasgatja a fővárosi és a legjobb vidéki lapokban megjelent költeményeit s nyomban utána nézi meg jubiláris arcképét: éri a másik csalódás. Hogyan? ... Kosztolánszky már jubiláris író? ... már huszonöt éve pengeti a lantot? ... már meglelt, öreg ember? ... Szinte hihetetlen! Hiszen költészete üde, friss, fiatalos, tüzes, temperamentumos. Mintha husz éves szív irtná azokat. Akár pattogó háborus ódáit, akár színes poémáit olvassuk: csupa hév, tűz, lelkesedés, idealizmus; üde fiataloság árad elénk.

Kosztolánszky István irói egyénisége elüt a mai ugynevezett modern irónemzedék egyéni-

Közigazgatási bizottsági ülés.

Május 10-én tartotta meg vármegyénk közigazgatási bizottsága Mára László főispán elnöklete alatt rendes havi ülését. A választott bizottsági tagok közül megjelentek Hajduczky József, Horváth Kamilló dr., Kenderessy Ferenc, Nemes József dr., Orendi Gyula és Pogány Károly. Jelen voltak továbbá a hadikárfővelételek másodfoku megállapításához kiküldött katonai képviselők, Siklósi Alajos alezredes és Kálló Miklós főhadnagy.

Az ülés megnyitása után Csulay Lajos h. alispán a személyi ügyek köréből jelenti, hogy a belügyminiszter jóváhagyta Janza Vazul petrosényi főszolgabírónak előléptetését a VIII. fizetési osztályba. Török Árpád puji főszolgabíró betegség címén május elsejétől három havi szabadságot kért. Indokai alapján a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében a szabadságot megadta. A puji járás vezetésével a főispán által oda beosztott Barcsay Ákos tb. főszolgabírót bizta meg.

A mezőgazdasági munkák előmozdítására a honvédelmi minisztertől kapott 180 drb. katonalovát, valamint a földmívelésügyi minisztertől kapott 590 hadifogyót a gazdák között szétosztotta. Ujabbán arra kapott utasítást, hogy az ipartelepeken elhelyezett fogoly munkaerő feleslegét gazdasági célokra vonja el. Ebben az irányban megtette a szükséges intézkedéseket s így reménye van, hogy az aratási munkák idejére a gazdáknak újabb fogoly munkaerőt bocsáthat rendelkezésére.

A munkások, mezőgazdák részére a földmívelésügyi miniszter 61,060 liter szeszt utalványozott a vármegyének. A felosztás iránti tárgyalások most folynak. Ezenkívül 60 mm. rézgálicot kapott gazdaközönségünk s újabb értesítés szerint még 40 mm. van érkezében. Ez a mennyiség elegendő is a szükséglet fedezésére. Ára különként a dévai vasuti állomáson 4.20 korona.

A közlelmezés köréből jelenti a h. alispán, hogy az ellátatlan lakosság száma a múlt hónapban végzett összeírás szerint 120,385. A közlelmezési hivatal erdélyrészi meghatalmazottja az összeírás alapján a vármegye szükségletét 40 waggon szemes gabonában állapította meg a folyó hónapra, ezenkívül a megye-

ségétől. Nemcsak abban, hogy deresedő fejjel is huszéves szivre valló fiatalos verseket is; nemcsak nyelvének zengzetességével, költészetének szinességével és tartalmasságával, hanem főleg igénytelenségével, szerénységével. Ma mindenki írónak, költőnek vallja magát, aki a pennát kezében tudja tartani. Ma kérkednek az írói névvel. S ha valaki aztán író is, az mind a fórumra tülekszik. Összeköttetést hajszol, reklámot csap maga körül, hogy észrevegyék, ünnepeletti magát minden mesterségesen előráncigált alkalommal.

Kosztolánszky nem stréber író. Megmaradt egyszerű vidéki poétának. Nem fut, nem kapaszkodik a fórumra; nem lármáztatja nevét, a jól megérdemelt ünnepelettel elől is kitér s a lapoknak kell felfedeznie azt is, hogy már huszonöt éve munkása a magyar irodalomnak. És mert ilyen, talán azért szeretjük oly igazi bensőséggel Kosztolánszky Istvánt. És talán ő is jobban szereti, hogy nem felkapott, divatos, reklámirozott poéta, hanem: szerettett író. Olvasó közönségének osztatlan tisztelete, szeretete, nagyrabecsülése kísérelje pályáján a további évtizedek alatt is. Ha lelkesedni, ha gyönyörködni, ha nemesen szóalkozni akarunk: elölvesszük költeményeit és szeretetünkbe zárjuk a mindnyájunkat s az egész emberiséget szerető nagy lelkét.

beli malmok vámkészleteit is átengedte, továbbá 25 waggon tengerit utalt ki. A tengeri egy része már meg is érkezett. Mindezekkel szemben azonban az erdélyrészi közlelmezési biztos legujabban elrendelte a megyében a harmadik rekvirálást is, amely a megelőzőknél annival szigorubb, hogy egyenesen megszabja azt a mennyiséget, melyet a rekvirálás alapján a vármegye kiszolgáltatni köteles. Ez nem kevesebb, mint 75 waggon. S minthogy időközben gróf Károlyi közlelmezési biztos magyarázó rendelete szerint a megállapított szükséglet úgy értendő, hogy a 40 waggon szemes gabona 32 waggon lisztnek felel meg, melyből 7 waggon buza- és rozsliszt, 25 waggon pedig tengeriliszt, tehát az első intézkedés alapján számításba vett mennyiségnél jóval kevesebb, a közlelmezés ellátásában kívánatos megkönnyebbülés nem következik be s a fokozott takarékosagra még mindig nagy szükség van.

A közlelmezés többi ágában a következőkben történtek gondoskodások: Hódmezővásárhelyről 30 drb. hizott sertést kapunk. Ezek most vannak szállítás alatt. Megérkezés után levágatja, földolgoztatja és raktározatja, hogy a fogyasztóközönség olyan időben juthasson hozzá, mikor sertéstermekben nagyobb lesz a szükség. Cukorban nem lehet hiánytól tartani, mert 7 waggon készletünk van s megint kiutaltak még 5 waggont. Jelezve van 140 mm. 30 percentes zsirtartalmu szappan is, melynek ára a feladó állomáson métermázsánként 380 korona. Kaptunk 35 láda citromot, melynek darabja 25 fillér árban került fogyasztásra.

Bejelenti, hogy a téli tüzelőanyag szükséglet biztosítására a városok polgármestereit utasította s a beérkezett jelentések szerint az előkészítések megtörténtek. Gondoskodott arról, hogy a német katonák bevásárlásai megakadályoztassanak s a múlt ülésben elhangzott panaszra intézkedett, hogy a szászvárosi járásban a közegészségügyre károsan összehalmozott szilvacefre eltávolíttassék.

A vármegye központjának lehetetlen vasuti összeköttetése kérdésében a közig. bizottság már többször kísérelte meg a helyzet orvoslását. Az elmúlt hó folyamán maga is személyesen fordult az államvasutak igazgatóságához, hogy legalább egy vonat állíttassék be, mely a megye déli részével tűrhetőbb forgalmi kapcsolatot hoz létre. Mindössze azt az ígéretet sikerült megkapnia, hogy tanulmányozni fogják ezt a kérdést, benyomásai szerint azonban eredményre aligha lesz kilátás.

Jelenti végül, hogy a már teljesen kész megyei Szegényházat, melynek mai értéke kb. egynegyedmilió korona, följánlotta a törvényhatóság nevében rokkanttelep céljaira a Rokkantügyi Hivatalnak. Feltételekül kötötte ki, hogy ipartelepét létesítsenek melléje, a fenntartási költségeket az állam viselje, első sorban hunyadmegyei rokkantak nyerjenek elhelyezést és hogy rendeltetésének megszűnte után a vármegye tulajdonába szálljon vissza. A Rokkantügyi Hivatal ezeket a feltételeket mind elfogadhatóknak jelentette ki, ha kiküldendő szakközegei útján arról győződik meg, hogy a dévai viszonyok ilyen ipari munkatelep létesítésére kedvezők. Amennyiben a helyszini vizsgálat nem járna a kívánt eredménnyel, kérte a vármegyét, hogy azt hadiárvaintézetnek vagy tüdőbetegszanatóriumnak engedje át. Csulay alispán válaszában határozottan ragaszkodott a rokkanttelephez, mire értesítést kapott, hogy a helyszini tanulmányozásra kiküldött bizottság a közeli napokban kiszáll.

Az alispáni jelentéshez Hajduczky József szól hozzá. Minthogy az Agrária a legkomolyabban foglalkozik egy központi kertészeti telep létesítésével, melynél a rokkantak célirányosan lemennek fölhasználhatók, arra kéri az alispánt, hogy a munkaviszonyok tanulmányozásánál az említett bizottság figyelmét hívja fel erre. Örömmel veszi tudomásul, hogy a faellátás megoldása jó uton van, mivel azonban emellett köszénre is nagy szükség van, a köszén beszerzés rendkívüli nehézségeire tekintettel, lépjen közbe az alispán, hogy főleg városokban köszénraktárakat létesítsenek s ezek szükségleteit a bányatársulatok el is lássák. Csulay kijelenti, hogy a fával kapcsolatban a köszénre is megtette intézkedéseit s azok végrehajtását különös figyelemmel kíséri.

Pogány Károly a déva-piskii vasuti összeköttetés mizériáit teszi szóvá s javasolja, hogy a bizottság táviratilag kérje újból a kereskedelmi minisztertől azok orvoslását. A bizottság ezt el is határozza.

Apáthy Árpád dr. vármegyei főügyész a Puj községben felmerült hadiszolgáltatások kárfőveléteit ismerteti. Ezek a károk katonai igénybevétel folytán állottak elő s mintegy 400,000 koronában állapította meg azokat az eljáró bizottság. Megnyugtató, hogy 255 tételből 7-et kivéve úgy a katonai bizottság, mint a községi előljáróság, bizalmiférfiak és károsultak valamennyi megállapítást elfogadták. A közig. bizottság ezeket a megállapításokat és a kifogásolt tételek közül azokat, melyekben a fél emelt kifogást, helyben hagyta, míg a katonai bizottság kifogásaival szemben a törvényesség szemelött tartásával a károsultak érdekeinek megfelelően határozott.

Meskó Aladár dr. tisztifőorvos jelenti, hogy a puji járásban a himlőoltást befejezték s hólyagos himlő a vármegyében csak szórványosan fordul elő. Szászvárosban az oláh hadifogyók között újabb kiütéses tifuszesetek fordultak elő. Az óvintézkedések megtörténtek.

Botka István pénzügyigazgató havi jelentése szerint az elmúlt hónapban jövedelmi adóban 1152, illetékekben 2318, fogyasztási adókban 5838, szesdadóban 63094 koronával kevesebb, egyenes adóban 12188, hadmentességi díjban 556, dohányban 104216 koronával több folyt be, mint előző év hasonló hónapjában.

Benkő András tanfelügyelő havi jelentéséből kiemeli, hogy a közoktatásügyi miniszter rendeletére a felmentett tanszemélyzet nélkülözhetetlenségét újabb revízió alá vette. Minthogy tanerőkben nagy a hiány s emiatt az iskolák sok helyütt szünetelnek, másutt az osztályokat összevonni, a tanítási időt meg rövidíteni kénytelenek, ami a taneredmény szempontjából fölötte hátrányos, az iskolák működésének további korlátozása a jövő nemzedékre rendkívül káros lenne, miért is arra kérte a minisztert, hogy a felmentett tanítók mindegyikét továbbra is hagyassa meg polgári foglalkozásában.

Mahler Ignác műszaki tanácsos szerint forgalmi akadály a közutakon nem fordult elő, azok állapota jó. A felrobbantott Zsilvölgyi hidakat a folyó medréből egy kivételével, mely most van munka alatt, kiemelték. A vármegye székhelyének sokat tárgyalt vasuti összeköttetése kérdésében részletesen ismerteti a kereskedelmi miniszter urhoz intézett fölterjesztést, mely sikerült csoportosítása a legtárgyilagosabb s föltétlen megoldást követelő érveknek. A bizottság élénk tetszéssel s általános helyesléssel vette tudomásul.

Ezután a közigazgatási bizottság fegyelmi albizottsága tartotta meg ülését.

Városi ügyek.

A képviselőtestület közgyűlése.

Az e hónap 16-án Andrae József polgármester elnöklésével tartott rendes közgyűlés azzal a szomorú megemlékezéssel kezdődött, mellyel a város képviselőlete a napokban elhunyt két érdemes, a közélet számos terén jelentős szerepet, a város érdekében is kiváló elismerést érdemelt tagjának elvesztését gyászolta. Sárói Szabó Péter és Dósa Dénes, mindkettő határozott egyéniség, távozásuk után a közéletben sokáig érezhető mély űr marad betöltetlen.

A közgyűlés tárgysorozatán nagyobbára a közérdeklődésre kevésbé számot tartó ügyek voltak felvéve és az összehívást úgy látszik az tette sürgőssé, hogy a közgyűlés küldjön képviselőket az e hónap 19-én Budapesten a városi polgárság megalakulandó ligája érdekében tartandó gyűlésre. A kiküldöttek a polgármester, Simon Ferenc, dr. Sglimbea Oktávián, dr. Szöllösy János és Schun Guidó.

A városnak a hatodik hadikölcsönben való részvétele ügyében elhatározták, hogy az erdei munkálatokra nyitott folyó számlahitel terhére 10.000 korona felvétele mellett ez összeg készpénzzel lefizetése és a vásárlandó kötvények lombardirozása mellett a város 50.000 koronát jegyez.

A villamosmű mult évi cséplés-üzeme számadásainak megvizsgálására bizottságot küldöttek ki, ennek feladatává téve az iratok alapos megtekintését és a szákok számbavételét. Letárgyalták az 1915. évi gyámpénztári zárszámadást, valamint a 7 éven felüli elhagyott gyermekek segítő alapjának számadását, jóváhagytak néhány havasi legelőre vonatkozó újabban kötött haszonbérleti szerződést és elhatározták, hogy a város, mint olyan, tagjává lesz a gyógyult elmebetegek nagyszabeni segítő egyesületének.

Tudomásul vették a tanácsnak abbeli határozatát, hogy a juniusi országos vásár, az állat- és kirakóvásár is, junius 2-án legyen.

A személyi vonatkozású határozatok közül említésre méltó, hogy Faber Miklós irnoknak, aki a mozgósítás óta különösen az irnoki hatáskört meghaladó működést fejtett ki a katonai ügyek ellátása körül, mint a mult évben, most is 400 K jutalmat szavaztak meg, a gazdasági ügyekben alkalmazott kezelőknek és szolgáltnak háborus segélyt engedélyeztek, Treuer Sándor vendéglőst és Adler Artur fényképészt a város kötelékébe felvették.

Hadikölcsön — népkölcsön.

— A hatodik hadikölcsön kibocsátása. —

Immár hatodszor fordul a magyar állam hadviselésének költségfedezéséért az országhoz. Dicsősége nem a magyar pénzvilágnak, hanem az egész országnak az a siker, amely az eddigi hadikölcsönöket kísérte s bizonyára ép ily diadalmas lesz az utja a hatodik magyar hadikölcsönnek is.

Uj elemek támadtak, melyek bőségesen segítik a magyar államot a nehéz küzdelem dicsőséges befejezésében. Megmozdult a gazdasági osztály, amely az ő szövegkezeletével az állami pénzügyeknek egész új prespektíváját tudta megnyitni.

Az eddigi eredmény megmutatta, hogy a mi treszorjaink tulajdonképpen itthon vannak. Treszor lett a ládafiából s ma már hadikölcsönkötvényre van váltva nagyrésze a kamatozatlanul heverő apróbb tőkének. Igazi népkölcsönök ezek a hadikölcsönök, népies azoknak szervezése, részt vesz abban kicsiny és

nagy egyformán, lelkesedéssel, bizalommal s kifejezett üzleti érzékkel, amit a nép körében a hadikölcsönök fejlesztettek ki.

Akkor mutatjuk meg igazán, hogy a győzelemben való akarásunk és hitünk, bizalmunk és bátorságunk erős szárnyakat hord, ha minden fillérünket, melyet nélkülözhetünk, a hatodik hadikölcsön jegyzésére fordítunk.

Talán ez a hadikölcsön hozza meg nekünk jövőre a régi tavasz boldogságát: emlékezünk vissza most rá, vidám volt akkor, boldog és édes volt az élet, jó volt küzdeni, utánna megpihenni, nevetni, sirni, élni. Ma mindezekből nem maradt semmi.

De ha szívünkbe szállunk és az elmúlt élet zöld mezejét álmódjuk vissza, tudni fogja minden magyar ember legszentebb kötelességét: jegyezni minden erővel, minden pénzzel a hatodik magyar hadikölcsönre, hogy a nőtás, ujongó, boldog béketavasza újra megérkezzen hozzánk.

Hideg ésszel figyeljük addig is ellenségeinknek, a képmutatás páratlan mestereinek végső erőfeszítéseit és hasonlóképpen tegyünk meg mi is mindent, amely a már kivívott győzelmünket még biztosabbá teszik. Ehhez pedig most, ebben a pillanatban másra nincs szükségünk, mint pénzre és ezt adjuk össze, mert könnyen össze adhatjuk. És így biztosítjuk a végső diadalt és megmutatjuk azt, hogy anyagilag is, nemcsak erkölcsileg, jó harcot tudunk harcolni és — megnyertük vele az igazságunk koronáját.

Dósa Dénes.

1839—1917.

A szászvárosi magyarságnak újra gyászavan: Dósa Dénes nyug. ref. Kún-kollegiumi tanár, a kollégiumnak sok éven át volt tanára és igazgatója, ref. egyházközségi presbiter, a városi képviselőtestület tagja, megyei törvényhatósági biz. tag, a szászvárosi állami polg. és elemi leányiskolák gondnoksági elnöke, a magyar kisdédóv elnöke, a Magyar Kaszinó elnöke, a városi magyarpárt diszelnöke, az Emke szászvárosi választmányának elnöke, a Szászvárosi Takarékpénztár Rt.-nak ig.-elnöke, a Szászvárosi Könyvnyomda Rt.-nak igazgatója f. hó 13-án meghalt. Benne nemcsak a gondos, övéit forrón szerető családfő, hanem egy derék, szorgalmas, mély tudású, takarékos, hazáját, nemzetét forrón szerető magyar ember dőlt ki az élők sorából, aki nemes lelkületének minden erejével, tudásával egy hosszú életen át szolgálta az iskola, a haza, a társadalom, az egyház, a köz javát. Műveltsége, tudása, emberszeretete, nemes és fenkölt gondolkozása, szorgalma, takarékosága, jószívűsége csak elismerést és jutalmat talált abban, hogy a helybeli magyarság újszólván minden intézményében vezérévé, vezetőjévé választotta, tette meg őt. Alkotó, teremtő képessége, széleskörű tudása vezérfáklyája volt a szászvárosi magyarságnak. Nevéhez számos olyan intézmény létesülése fűződik, amelyek az ő irányítása, vezetése, felügyelete alatt nemcsak életképesek lettek, hanem virágzanak, fejlődnek. Az az energia, munkabírás, szellemi és fizikai rugékonyság, amellyel ifju és férfi korában a közért oly sokat s oly sikeresen munkálkodott, agg korában sem hagyták el őt.

Mi, akik naponként érintkeztünk vele, láthattuk, tapasztalhattuk, hogy a magaskorú öreg ur fiatalokat megszügyenítő szellemi és fizikai frissességgel, rugékonysággal s kitartással intézte, vezette a magyarság, a magyar intézmények ügyeit. Egyszerű, nem hivalkodó, de

a komoly, céltudatos munkát szerető férfiú volt, aki nemcsak vezére, vezetője, hanem jó szívű, másokon segíteni tudó és akaró atyja volt mindazoknak, akik hozzá ügyes-bajos dolgaikban bizalommal fordultak. Nyugalmat nem ismerő munkássága, szorgalma mintaképpül szolgált mindenkor s azok az intézmények, testületek, melyeknek nemcsak vezére, hanem buzgó, odaadó szolgálója is volt, méltán őrzik meg emlékét. Dósa Dénes a szászvárosi magyarság történetének lapjaira örök időkre, kitörölhetetlenül véste be nevét.

Temetése f. hó 15-ikén ment végbe a városi lakosság impozáns részvétele mellett. A temetésen az összes hivatalok képviseltették magukat s az iskolák is testületileg vonultak ki.

Koporsójára számos koszorút helyeztek. Az Emke nevében Sándor János ny. tanár helyezett el koszorút.

A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hirt:

Máyer Jánosné szül. Dósa Aranka és Dósa Piroska szívük legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy feledhetetlen jó édesapjuk Dósa Dénes nyug. ref. Kún-kolleg. tanár, a kollégiumnak sok éven át volt tanára is igazgatója, ref. egyházközségi presbiter, a városi képviselő tagja, megyei törvényhatósági biz. tag, a szászvárosi áll. polg. és elemi leányiskolák gondn. elnöke, a magyar kisdédóv elnöke, a Magyar Kaszinónak elnöke, a városi magyarpárt diszelnöke, az Emke szászvárosi választmányának elnöke, a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.”-nak ig.-elnöke, a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”-nak igazgatója stb. f. hó 13-án d. u. egy-negyed 6 órakor, életének 78-ik évében, övéinek s a köznek szentelt munkás, példás és áldásos földi pályafutását befejezte. Drága porrézeit f. hó 15-én, kedden d. u. 6 órakor helyezték, ref. egyházunk szertartása szerint örök pihenőre.

Szava bölcsesség volt,
Hite erő, élet.
Boldogsága munka,
Gondja a közélet.
Végtelen szerelme:
Család és természet...

Nyugalma, emléke legyen áldott! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én. Dósa Albert, özv. Kése Elekne szül. Dósa Anikó, Dósa Eliza testvérei. Máyer János veje. ifj. Máyer János, Aranka, Dénes, László, Pista, Kálmán, Jóska, Juliska unokái. Dáné Ilka, özv. Bartha Lajosné, özv. Deák Gerőné sógornői. Dr. Löte József, Kése Elek unokaöccsei.

A szászvárosi ref. Kún-kollegium Elöljárósága és Tanárkara a következő gyászjelentést adta ki:

A szászvárosi ref. Kún-kollegium Elöljárósága és Tanárkara mély fájdalommal tudatja, hogy Dósa Dénes nyug. főgimn. igazgatótanár életének 78-ik, 32 évi tanári szolgálat után nyugalomba vonulásának 16-ik évében f. hó 13-án elhunyt. Hosszu tanári szolgálata sok irányú munkásságának idejéből 20 éven keresztül volt a Kún-tanoda buzgó igazgatója, aki fáradhatatlan tevékenységgel és soha nem lankadó szívósságával el nem évülhető érdemeket szerzett az intézet fejlesztése körül. Hálás tanítványai, kiket oly szeretettel és gondos kézzel nemesített, mint utolsó napjáig féltékeny gondnal ápolt nemes oltványait, emlékét mindvégig szeretettel zárják hálás szíveikbe! Legyen áldott emlékezte! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én. A ref. Kún-kollegium Elöljárósága és Tanárkara.

Az áll. polg. és elemi leányiskola gyászjelentése:

A szászvárosi állami polgári és elemi leányiskolák és az állami óvó Gondnoksága, az áll. polgári leányisk. Tantestülete, az áll. elemi

leányisk. Tantestülete fájdalommal jelenti, hogy Dósa Dénes nyug. főgymn. tanár a szászvárosi állami polgári és áll. elemi leányiskolák Gondnokságának nagyérdemű Elnöke, életének 78-dik, gondnoki működésének 36-ik évében 1917. május 13-án meghalt. Az iskolák a bölcs vezetőt, a gyermekek a legjobbszívű atyai pártfogót, a gondnokság leghivebb munkását veszítette el benne. Áldott legyen emlékezte! Szászváros, 1917. évi május 14.

A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” gyászjelentése:

A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara szomorú kötelességet teljesít, midőn mély megilletődéssel és benső részvétellel jelenti szeretett elnökének Dósa Dénes urnak nyug. főgimnáziumi tanárnak stb. stb. f. hó 13-án hirtelen bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult, mint társaságunknak alapítása óta választmányi-, felügyelő-bizottsági, igazgatósági tagja, majd elnöke, fényes tehetségével, alapos és széles ismereteivel, a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel karolta fel intézetünk érdekeit. Munkásságával szerzett érdemei oly nagyok, hogy azok az intézet történetében soha elhomályosodni nem fognak. Emlékét hiven őrizzük meg szívünkben! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én.

A Magyar Kaszinó gyászjelentése:

A Szászvárosi Magyar Kaszinó választmánya mély szomorúsággal tudatja, hogy Dósa Dénes nyugalmazott főgimnáziumi tanár, a Kaszinónak közel félévszázad óta tagja, két évtizeden át elnöke, e hónap 13-án d. u. fél 6 órakor elhunyt. A lankadatlanul tevékeny élet, a közpályán és magánéletben szerzett tapasztalatok, a társadalmi életviszonyok szerető megfigyelése gazdag kincsesházzá építették ki szellemét, annak bő gyümölcséből rész jutott az emberbaráti és társadalmi szervezetteknek, talán legtöbb a Kaszinónak, melynek ő volt legbuzgóbb tagja, legbölcsebb irányítója, szeretett vezére. Halálig küzdött az agg harcos a béke fegyvereivel felövezve, most a fáradt karokból kihullt a fegyver és üres marad sok küzdőtér, melyen az emberiség, a művelődés és a magyarság harcát vívját meg. Az ősz harcos elmúlása fáj, szép életének fennmaradó emléke felemel. Nyugodjék békével! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” gyászjelentései:

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara mély fájdalommal és őszinte részvétellel tudatja szeretett igazgatósági elnökének Dósa Dénes urnak nyug. főgimnáziumi tanárnak stb. stb. f. hó 13-án történt gyászos elhunytát. Az elköltözött társaságunknak alapító és igazgatósági tagja, majd elnöke volt, kinek áldásos életét meleg érdeklődés, fáradhatatlan tevékenység és hasznos munkásság jellemzik. Emlékét szeretettel és kegyelettel fogjuk megőrizni! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” könyvnyomdájának és papirkereskedésének személyzete fájdalommal jelenti, hogy nagyrabecsült igazgatója Dósa Dénes nyug. főgimn. igazgató-tanár f. év május hó 13-án d. u. fél 6 órakor, életének 78-ik évében csendesen elhunyt. Az intézet fennállása óta munkálkodott annak gyarapodásán, melynek személyzete a legbölcsebb szociális érzelmű pártfogóját veszítette el benne. Pihenjen csendesen! Emléke örökké élni fog szívünkben! Szászváros, 1917. évi május hó 14-én.

Arany-émlékünnepély a Kún-kollegiumban.

Május 13-án ülte meg Arany János születésének százéves évfordulóját a Kún-kollegium „Arany János Önképzőköre.” A tanuló ifjúság a tanár-elnök, dr. Nagy Sándor vezetésével méltó keretek közt róttá le maga elhatározásából azt az adóját, mellyel e nagy szellem emlékének mindnyájan tartozunk.

Az elnök-tanár tanulságos és élvezetes felolvasásában fölidézte a legnagyobb magyar költő alakját, költészetének magas esztétikai értéke mellett kiemelte egyéniségének jellemző vonásait és így mutatott rá arra, hogy Arany János gyönyörűségeen példázza magyar fajnak sokoldalú tehetségességét, nagyra hivatottságát, de a lelkiismeretes kötelességteljesítést is.

Alföldy Béla kollegiumi zenetanár saját kidolgozásában adta elő az ifjúsági ének- és zenekarral az ismeretes Toborzó-t s még inkább magához ragadta a tetszésének és élvezetének őszinte módon kifejezést adó közönséggel azzal az Arany-szerezzel, illetőleg Arany korabeli népdal-csokorral, melyek a minta zongorajátékban hangulatot keltettek, régi emlékeket ébresztettek.

A műsor másik kiemelkedő pontja volt Antóny Ilma szavalata. A rossz lelkiismeretétől megőrzített mostoháról szóló ballada Arany egyik legmegkapóbb költeménye, a schakespeare-i mozzanat hatását megteszi. E ballada szépségei teljes mértékben érvényre jutottak az előadás közvetlen természetességében és öntudatos nyugaltságában. Tehetség, kellemes organum és jól megválasztott költemény szerencsés találkozását észre lehetett venni a közönség arculatán, mellyel az „Árva fiú”-t fogadta.

A másik szavaló Szakáts István VII. o. t. már az előző iskolai ünnepélyeken kedvezően mutatta be magát a közönségnek.

Mint örvendetes jelenséget kell fölemlíteni azt, hogy a közönség ez alkalommal olyan érdeklődéssel tisztelte meg a kollegium ifjúságát, mely egyfelől méltó ahhoz az ambíciózus igyekezethez, mellyel az ifjúság ünnepélyeit rendezzi, amely másfelől meg el is várható egy Arany János-émlékünnepélyen. A közönség sorában örvendetesen szép számmal jelent meg a híres 82-ös székely gyalogezred tisztikara, megjelenésükkel érdeklődést hozva és étdeklődést kelte. (bk)

NAPI HIREK.

— *Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.*

— **Kitüntetés.** A király Florea Emánuel 64. gy.-ezredbeli számvivő századost a koronás arany érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. A városunkban is általánosan ismert rokonszenves százados ezen jól megérdemelt kitüntetéséhez szívből gratulálunk!

— **Áthelyezett tanítók.** A közoktatásügyi miniszter a következő tanítókat helyezte át: Schulta Lajost Jászberényből a petrozsényi, Czattóbeczné Tary Annát Kemencseszékről a felsőszálláspataki, Timina Erzsébetet Úrményházáról az algyógyi, Ungur Gábort Felsőszilvásról a dunaszentilónai áll. elemi iskolához.

— **Kitüntetett huszárhadnagy.** Rettegi Béla huszárhadnagyot Ófelsége a „Signum laudis”-sal a kardokkal együtt tüntette ki.

— **Eljegyzés.** Szentistváni Nemes Imre rajztanár, a marosvásárhelyi cs. és kir. 62-ik gy.-ezred tart. hadnagya, eljegyezte Ehrlich Ágoston szászvárosi p. t. felügyelő leányát, Margitot. Gratulálunk!

— **A ref. női egyesület megalakulása.** F. hó 6-ikán tartotta meg alakuló közgyűlést a helybeli református egyház női hiveinek szegényeket és betegeket segítő egyesülete. Hogy mennyire időszerű volt a mozgalom megindítása s mennyire megértették nőink a szervezkedés szükségét, azt eléggé bizonyítja az, hogy az aláírási íveket 205-ön irták alá, s közöttük sokan más vallásuk is, készséggel jövének a nemes cél segítésére. Alapító tagokul jelentkeztek eddig: Bocz Gézáné, Bocz Sománé, özv. Herman Károlyné, Kétes Sándorné, Kovács Gyuláné, özv. Németh Jánosné, Pogány Árpádné, dr. Szöllösy Jánosné, özv. Zorich Jánosné. Az alapszabályokban megállapított 1 K rendes tagsági-díj helyett önkéntes felajánlással nagyon sokan vállalták magukra 5—10 K tagsági-díjnak megfizetését. A szép eredmény eléréseért méltán illetheti a leghálásabb köszönet azokat az uriaszonyokat és leányokat, akik készséggel vették magukra a taggyűjtés fárasztó munkáját. Az alakuló gyűlés a Kún-kollegium disztermében a tagoknak rendkívül nagy érdeklődése mellett ment végbe. Az alapszabályok letárgyalása után a t. választások megejtésére került a sor, amelyek során egyhangú választással a következőleg alakult meg a tisztikar: Elnök: Kovács Gyuláné. Társelnökök: Zorich Jánosné, dr. Tóth Sándorné. Alelnökök: özv. Bartha Lajosné, özv. Deák Geróné. Társalelnökök: Bocz Sománé, Csűrös Pálné. Jegyzők: Pogány Árpádné, dr. Szöllösy Jánosné. Ellenőrök: Baczó Mózesné, Máyer Jánosné. Titkár: Székely János. Pénztáros: Réthy István. Azonkívül megválasztottak a nagy választmány és két bizottság tagjai is. A gyűlés dr. Kristóf György lendületes beszédével ért véget, aki ékes szavakkal kötötte a tagok szívére az egyesület feladatait. Azóta csendesen folyik az egyesület munkaprogramjának kidolgozása és újabb anyagi eszközök gyűjtése. Az egyesület már leány-énekkart is alkotott, amely áldozócsüdtörtökön a konfirmáció alkalomával Alföldy Béla zenetanár vezetése mellett zenekarkisréttel gyönyörűen adta elő Iphigenia Tauriszban c. operából a papnők énekét. Amidőn még ezuton jelezzük, hogy az egyesület hálásan köszöni a testvér luth. nőegyesületnek alakulásakor kifejezett üdvözlő szavait, tudósításunkat azzal a kivánsággal fejezzük be, hogy bárcsak érhetné el az egyesület maga elé kitűzött szép célját és törülhetne le minél több könnyet.

— **Irói jubileum.** Kosztolánszky István író és költő — lapunk munkatársa — ez év tavaszán ülte meg írói működésének 25 éves jubileumát. A színes tollú író és költőt a megye közönsége azokból a szép költeményekből és prózai munkáiból is ismeri, melyeket a megyében megjelenő lapok oly szívesen közöltek és melyeket a közönség oly szívesen és élvezettel olvasott. Lapunknak kezdettől fogva a munkatársa s amidőn lapunk más helyén olvasható méltatását teljesen magunkévá tesszük, tiszta szívből üdvözljük őt s szívvél, lélekkel osztozunk örömeiben. Negyedszázados írói működésének évfordulóján megnyilatkozó elismerés minket is jóleső érzéssel tölt el, s hisszük, reméljük, hogy tőlünk is szívesen fogadja ez alkalomból szerencsekívánatainkat.

— *Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire vesszi igénybe meglévő készleteinket!*

— **A szászvárosi vásár** — ugy az állat, valamint a kirakodó — f. év június 2-án, tehát egy napon fog megtartatni.

— **Katonaköteles polgári egyének igazolása.** Általános közhírré tétel céljából közlöm, hogy minden állításköteles korban levő (18—50.) polgári egyén köteles magát oly igazolvánnyal ellátni, amellyel katonakötelezettségi viszonyát igazolni tudja (tényleges katonai szolgálat alóli felmentési igazolvány) alkalmatlanságát igazoló népfölkelési igazolványi lap, felülvizsgálat folytán elbocsátási igazolvány stb. . . . 14—17 éves polgári egyének pedig oly igazolvánnyal lássák el magukat, amellyel szükség esetén életkorukat igazolni képesek legyenek. Az utóbbi célra alkalmas az illetékes községi előljáróság, lelkészi hivatal, valamely iskola, továbbá bármely állami vagy törvényhatósági közeg által kiállított személyazonossági igazolvány. Az igazolványokat köteles mindenki magánál hordani és kívánatra az ellenőrzéssel megbízott közegeknek előmutatni. Aki magát igazolni nem tudja vagy nem akarja, úgy fog tekintetni és kezelteni, mint aki katonai kötelezettségének igazolatlanul nem tett eleget. Jelen rendelet hatálya folyó évi január hó 1-én kezdődik. Marosvásárhely, 1917. április 9-én. *B e t e g h*, kormánybiztos. A másolat hitelül: *P a p* András, h. rendőrkapitány.

— **A „Fák és Madarak“-napjának megünneplése** a szászvárosi áll. elemi leányiskolának f. évi május hó 16-án a Sétatér árnyas fái alatt a közönség meleg érdeklődése mellett tartott meg az alábbi műsorról: 1. Hymnusz, énekelték a III., IV. o. tanulók. 2. Ima, előadta egy IV. o. t. 3. Tanulságos alkalmi beszédet mondott *Antos Irma* tanítónő. 4. Alkalmi költeményeket szavaltak az I., II. o. t. 5. „Ha a fecske utra kél.“ „Csak-hogy itt vagy valahára“ című dalokat énekelték a III., IV. o. t. 6. Mondókák a hasznos madarokról és fákról, előadták a III. o. t. 7. Mondókák, mese a fák és madarokról, előadták a IV. o. t. 8. „Szálldogál a fecske“ c. dalt énekelték a III., IV. o. t. 9. Ima, előadta egy IV. o. t. 10. Szózat, énekelték a III., IV. o. t.

— **A harangok rekvirálása.** A kultuszminiszter a napokban az egyházmegyei hatóságokhoz új körrendeletet küldött, amelyben utasítja őket, hogy az 1700. előtt készült harangokról és az azóta készült műtörténeti szempontból az összes harangokról kimutatást készítsenek és azt terjesszék be mielőbb a honvédelmi miniszternek, mert az összes kivételek alá nem tartozó harangokat rekvirálni fogják. A rekvirálásra vonatkozólag a honvédelmi miniszter legközelebb részletes rendeletet fog kibocsátani. Az a körülmény, hogy a hadvezetőségnek a municiógyártás fokozása miatt szüksége van az ország csaknem minden harangjára, mutatja, hogy be kell szolgáltatni azokat a fémekeket, amelyeket eddig eldugtak, vagy bármilyen más módon visszatartottak. A munició fogja eldönteni a világháború sorsát, ezt már megmutatta a reánk nézve szerencsés kimenetelű arrasi csata is és éppen ezért mindenki, aki a győzelem és a béke eléréséhez hozzá akar járulni, szolgáltatassa be az arra kötelezett fémkészleteit.

— **Mint értesülünk,** városunk polgármestere távirati értesítést kapott arról, hogy a Polgárliga szervező gyűlését, amely e hónap 19-én lett volna megtartandó, a szervezőbizottságon kívül álló tényezők intézkedéseiből nem tartják meg. Így a képviselőtestületől kiküldött tagok el sem utaztak Budapestre.

— **Miért drága a posztó?** A „Gazdaszövetség“ írja: A megfizethetetlenül magas posztóárak idejében teszi közzé a Kereskedelmi Bank három posztógyára múlt évi mérlegét. A Magyar gyapjúáru, katonaposztó és

takarógyár r.-t. (Zsolna) külön dotációkkal és leírásokkal együtt több mint három millió korona nyereséget mutat ki. Ez a részvénytőke több mint 45%-os kamatozásának felel meg. A Felsőmagyarországi posztógyár r.-t. üzleti feleslege leírásokkal együtt több mint 1.4 millió korona, a részvénytőkének közel 50%-a. — A Rajeci posztógyár r.-t. üzleti feleslege leírásokkal együtt több mint 16 millió, a részvénytőkének több mint a fele. Mind a három részvénytársaság a legközelebbi közgyűlésen új igazgatóságot választ, minthogy báró Herceg Mór Lipót és báró Kohner Adolf eladta részvényeit a Kereskedelmi Banknak.

— **Razzia a vonatokon.** Rég gyanuja van a Közélelmezésügyi-Hivatalnak, hogy lelketlen, kapzsi kalmárok különféle podgyászokba rejtve szállítják egyik városból a másikba a különböző minőségű élelmiszert s azokkal üzérkedve, magoknak tetemes hasznot, de egyszersemint a közélelmezés nehéz feladatát, helyes megosztását meghiusítják és árdrágítást idéznek elő. Ennek meggátlása céljából a Közélelmezési Hivatal razziaát rendelt el a vasuti kocsikban, hol meglepetésszerűen minden utasnak átkutatták az utazó bőröndjeit. Már az első ilyen razzia meglepő eredményel végződött, tekintélyes mennyiségű liszt került elő a különböző máhákából. A hatóságok a csempészek ellen megindították az eljárást s így remélni lehet, hogy súlyos közéletünk ezen újabb hiénái is elfogják venni méltó büntetésüket.

— **Nyilvános köszönet.** Néhai Sárói Szabó Péter emlékezetére, koszorúvátság címen, mint az idvezültnek egyik legbensőbb barátja, a kollegium vezetésében egykori hű munkatársa: *Simon Ferenc ny.* igazgató 20 K-át adományozott egyházunk hadisegélyes szükölködőinek támogatására. A kegyelet ily nemes gyakorlásáért a felsegítettek nevében is hálás köszönetet mond a ref. egyház lelkészi hivatala.

— **A kudsiri állami elemi iskolában** f. hó 10-én volt a VI-ik osztályu tanulók vizsgálja dr. *Horváth kir.* tanfelügyelő jelenlétében. Mind a 11 tanuló sikerrel vizsgázott.

— **Küldhető magántávirat ezután a táborba is.** A kereskedelemügyi miniszter legutóbb megjelent rendelete értelmében ezután a táborban lévő katonai személyek részére is lehet sürgős esetekben, mint betegség, haláleset stb. magántáviratot feladni. Kevésbé fontos családi eseményekről, szerencsekívánatokról, üdvözlésekről, hogy és hollétről, postaküldemények sorsáról való tudokozódásokról telegrafálni nem lehet. A cím e táviratokra ugyanazon pontossággal adandó meg, mint a tábori posta küldeményekre. A táviratok magyar vagy német, avagy a felvevő postahivatal székhelyén általánosan használt nyelvek valamelyikén szerkesztendőek, de semmi titkos értelmű kifejezést nem tartalmazhatnak. A feladónak a táviratra a saját nevét is fel kell jegyeznie. A táviratok a címmel együtt 30-nál több szót nem tartalmazhatnak. A szöveg röviden kell legyen fogalmazva, üdvözlő záradékok tilosak. A táviratok díja bármely időben feladva a szavak számára való tekintet nélkül táviratonként 2 korona 4 fillér mely összeg e papírlap előoldalán posta bélyegeken rovandó le. Különleges kezelés (sürgős, válaszfizetés nem kérhető. E táviratok közvetlenül nem adhatók fel, hanem személyesen vagy levélben bemutatandók előzetesen a legközelebbi (katonai, hadtáp) állomásparancsnokságnál. Itt az ügy sürgőssége is indokolandó. Ahol katonai parancsnokság nincs, ott a csendőrrésparancsnokság van e láttamozással megbízva. A táviratok csak a feladó felelősségére fogadtatnak el és díjvisszatérítésre

igény nincsen. A táborban kézbesíthetetlen táviratok levélben vissza jönnek. Ahol a magántávirat felvétele szünetel, ott csak a nehéz sebesültek iránti tudakozódásokról szóló táviratok vehetők fel. Megjegyzendő, hogy a táborból is jöhet távirat.

— **A juhbőrök rekvirálásához.** A juh-, bárány- és kecskebőrök hadicélokra való átvétele tárgyában régebben kiadott kormányrendelet módosításul új rendelet jelent meg, amely szerint azokat kivéve, akiknek heti gyűjtött bőrkészletük a hónaponként megállapított átlagban négyszáz darabot meghalad, bárki eladhatja bőrkészletét a Gyapjubőr Beszerző Társaságnak, továbbá az olyan kereskedőknek, akiket az elsőfoku iparhatóság bőrkészletük bevásárlására megfelelő bizonyítvány kiadásával följogosított.

— **Katonai érdemrend a király képével.** A „Streffleurs Militärbblatt“ a katonai érdemérem alapszabályaihoz pótlást közöl, amely szerint 1917. április 28-án kelt legfelsőbb elhatározása értelmében a katonai érdemérmek jövőben Őfelsége Károly császár és király képmásával adandók ki. A legfelsőbb elhatározás napja előtt adományozott katonai érdemérmek továbbra is eddigi alakjukban, néhai *I. Ferenc József* képmásával viselendők, még pedig az esetben is, ha egy vagy több szalagpánt adományozása az említett időpont után következett be.

— **A gumianyagok bejelentése.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli a miniszterium legújabb rendeletét a gumiszegéllyel ellátott tekeasztalok és a tekeasztalok szegélyezésére szolgáló gumianyagok bejelentéséről. Mindenki, akinek 1917. május 10-ik napján gumiszegéllyel ellátott tekeasztal vagy egyéb gumianyag van birtokában, köteles azt írásban az elsőfoku iparhatóságnál (kis- és nagyközségekben a főszolgabirónál, rendezett tanácsu városokban a tanácsnál) bejelenteni. Be kell jelenteni a tekeasztalok szegélyezésére szolgáló fel nem szerelt gumianyagok súlyát kilogramokban, még pedig külön a fel nem használt új anyagot és külön a már leszerelt ócska anyagot. A bejelentéseket legkésőbb május 25-ik napjáig kell megtenni. A be nem jelentés kihágást képez, amely két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. A rendelet hatálya az egész országban május hó 9-én lép életbe.

Köszönetnyilvánítás.

Megboldogult férjem temetése alkalmából ezuton is köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik személyes megjelenésükkel is hozzájárultak mély gyászom enyhítéséhez.

Szászváros, 1917. május 16.

özv. Sárói Szabó Péterné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon testületeknek, családoknak, valamint egyeseknek, akik forrón szeretett, felejtethetetlen emlékü édes atyánk elhalálása feletti mély bánatunkat részvénytáviratokkal valamint a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni szivesek voltak, úgy a magunk, mint a hozzánk tartozók nevében ez uton mondunk hálás köszönetet.

Szászváros, 1917. május hó 17-én.

*Mayer Jánosné
sz. Dósa Aranka,
Dósa Pirooska.*

Keresek megvételre egy fűszerüzletet, lehetőleg trafik-joggal. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek,

„Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete“ Budapesten.

Törzsvagyón 15,866.178 K. Rendes fizető tagok száma 206.000. Állami támogatás évi 10.000 K.

Fiókok az ország minden városában s így Szászvároson is.

A szászvárosi fióknál jelentkezett tagok száma 319.

A helybeli fiók elnöke: Reck György, pénztárnoka: Riebel Albert. Tagja lehet minden 14 éven felüli és 45 éven aluli férfi vagy nő, orvosi vizsgálat nélkül. A helybeli fiók Gyula József vendéglős házában székel (Nagytimár-utca.) Felvételre jelentkezhetni minden hónap elseje utáni vasárnapon ott.

Bővebb felvilágosítást Reck György elnök, vagy Riebel Albert pénztáros bármely napon ad. Heti befizetés I. oszt. 30 fillér, II. oszt. 34 fillér, III. oszt. 40 fillér. 10 év utáni rokkantság esetén kap a fél 8:40 K, 9:80 K, illetve 11:90 K heti rokkantsági segílyt.

A cséplési idényre gőzgéphez **gépész** ajánlkozik jó bizonyítványokkal. Megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek. 121 2-2

Eladó palackok! 5—600 darab palack (pezsgős, borvizes, likőrös üvegek) eladó nagyban és kicsinyben. Bővebbet Stephani János bodega-üzletében Szászváros, Országút.

Női irodai munkaerő, a ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, azonnal felvétetik a 82. gy.-ezred Stabsabteilung irodájában (Kaszárnyaépület.)

Weibliche Kanzleikraft der deutschen und ungarischen Sprache mächtig wird bei der Stabsabteilung des Inf. Reg. No. 82. (Kaserngebäude) sofort aufgenommen.

Bodega üzlet!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt Stephani János tulajdonát képező bodega üzletben naponként kaphatók: hidegtelek, palackolt olcsó italok (fehér és vörös borok). Dugaszolt borok házhoz is szállíttatnak. 88 10—

Vegyztisztítás és festés!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt a jóhírnevű MÜLLER J. ÉS FIA aradi vegyztisztító és kelmefestő cég megbízottja elvállal mindenféle fehérnemű (férfi, női ingek, gallérok, kézelők, nyári női és férfi-öltönyök, pongyolák stb.) tisztítását, vasalását, festését. Olcsó árak! Gyors és pontos kiszolgálás! Megrendelések vidékről is elfogadtnak. — Cim: Stephani Jánosné, Szászváros, Országút 23. szám. 89 10—

Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű kölgközönseget, hogy Szászvároson, Sörház-utca 11. szám alatt

női divat-szalont

létesíttem, ahol elvállalom a legkényesebb izlésnek megfelelő felsőruhák u. m.: kosztümök, estélyi, valamint utcai toilettek, továbbá blousok, pongyolák, aljak stb. készítését.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

127 1—10

Rauchbach Etelka.

Csak egy előadás!

Kezdeté 7¹/₂ órakor.

Kezdeté 7¹/₂ órakor.

Mozgósínház

Szászvároson, a „Központi“ szálloda disztermében

1917. május 20-án:

A nősténytigris.

G. Verga regénye filmen 4 felvonásban. A címszerepben: P. Menichelli. Főszereplők: Bolkonski Natka grófnő, Georges la Ferlita, Viscomte Raney, Erminia, Bolkonski gróf, Alphonse. P. Menichelli alakítása a legklasszikusabb művészet és legbravurosabb interpretálása Verga világhírű asszonyi lélekrajzának: A nősténytigrisnek.

Bobby mint Ámor.

Vigjáték 3 felv.-ban. A címszerepet Tatjana Irah játsza.

Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1:50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costum ruha-szövetek, kaphatók:

SZATHMÁRY ALADÁR a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétatér-utca 5. szám.

Figyelem!

Bátorkodom a n. é. közönség érdekében megemlíteni, hogy a folytonos ár-emelkedés miatt igyekezzen mindenki szükségletét beszerezni. Tisztelettel: SZATHMÁRY ALADÁR.

47 11—

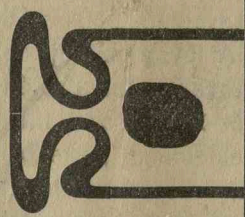
Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönseget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kivánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalom mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész, Szászváros, (Vásár-utca)

73 8—

Nagy katonahangverseny

f. hó 20-án vasárnap este a Magyar Kaszinó éttermében.

Számos látogatást kér:

TREUER SÁNDOR vendéglős.

Veszek

arany förmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

59 8—

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólított vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stamp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

58 8—